

SAOPŠTENJE 49/2023

Datum objave:
27.04.2023.

Sklopljeni i razvedeni brakovi u Crnoj Gori

2022. godina

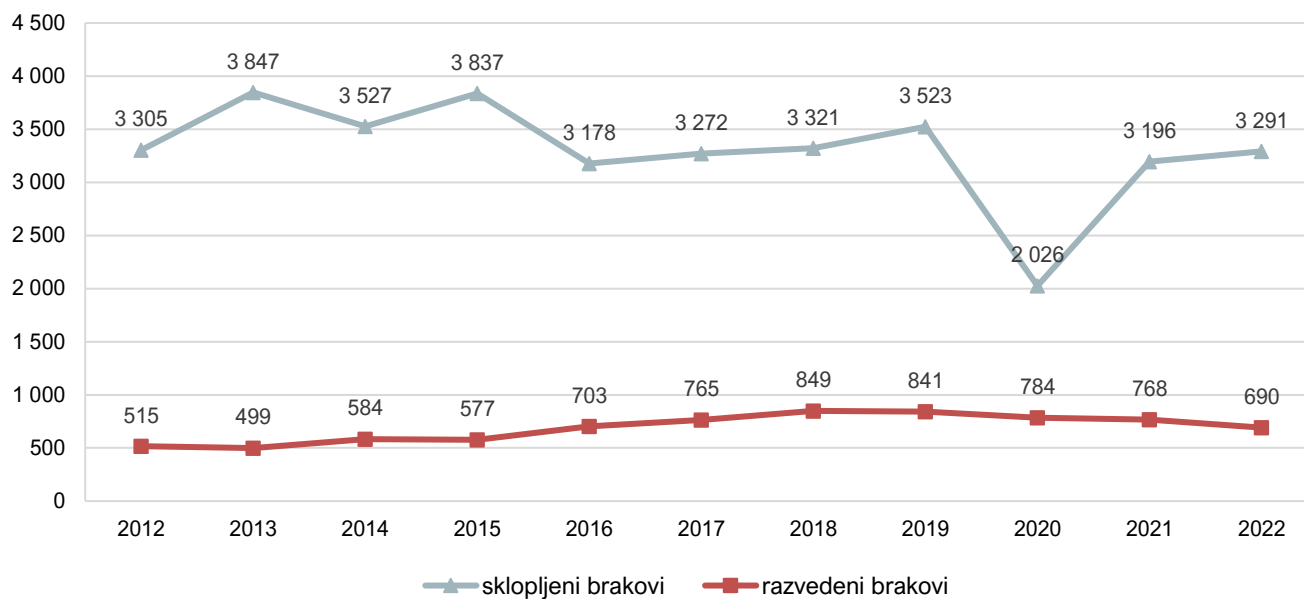
Statistika sklopljenih i razvedenih brakova ima za cilj proizvodnju podataka koji omogućavaju osnovne demografske analize stanovništva na nivou Crne Gore ili opština. Podaci predstavljaju osnov za izračunavanje niza analitičkih demografskih indikatora.

U Crnoj Gori, u 2022. godini, sklopljen je 3 291 zakonski brak, a broj pravosnažno razvedenih brakova je 690.

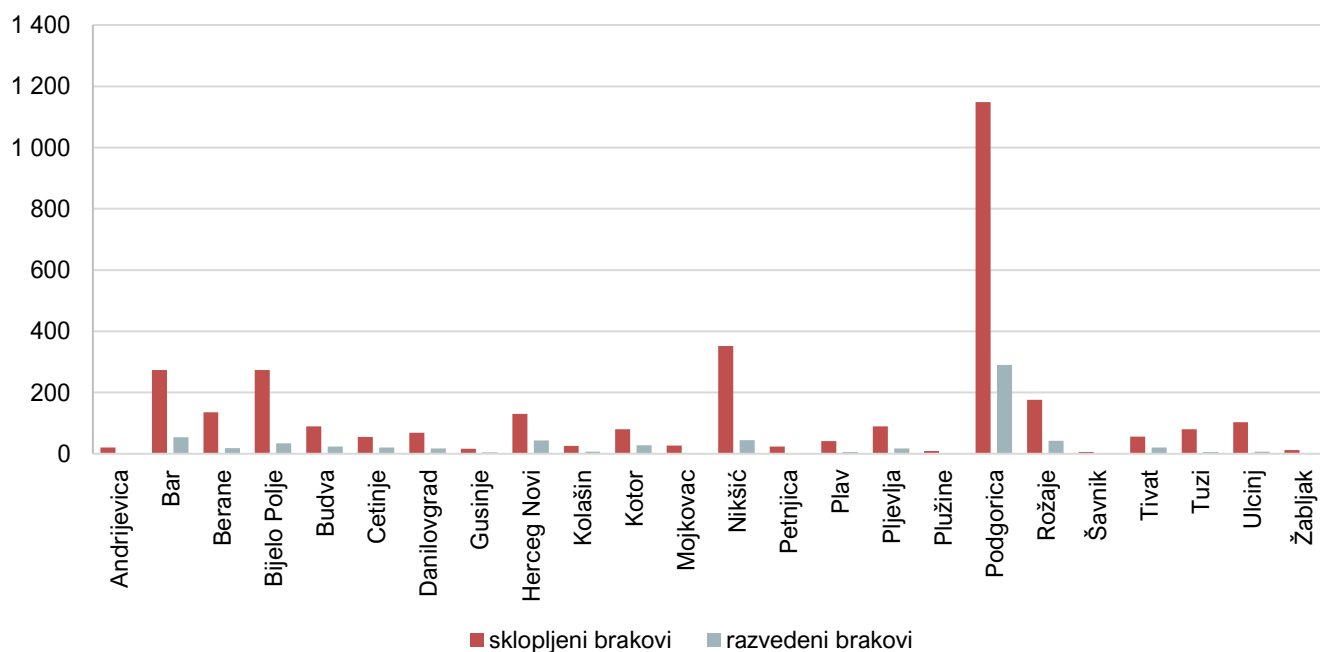
Broj sklopljenih brakova u 2022. godini veći je za 3,0% u odnosu na 2021. godinu. Statistika brakova u 2022. godini bilježi pad broja razvedenih brakova za 10,2% u odnosu na 2021. godinu.

Tabela 1. Sklopljeni i razvedeni brakovi, Crna Gora

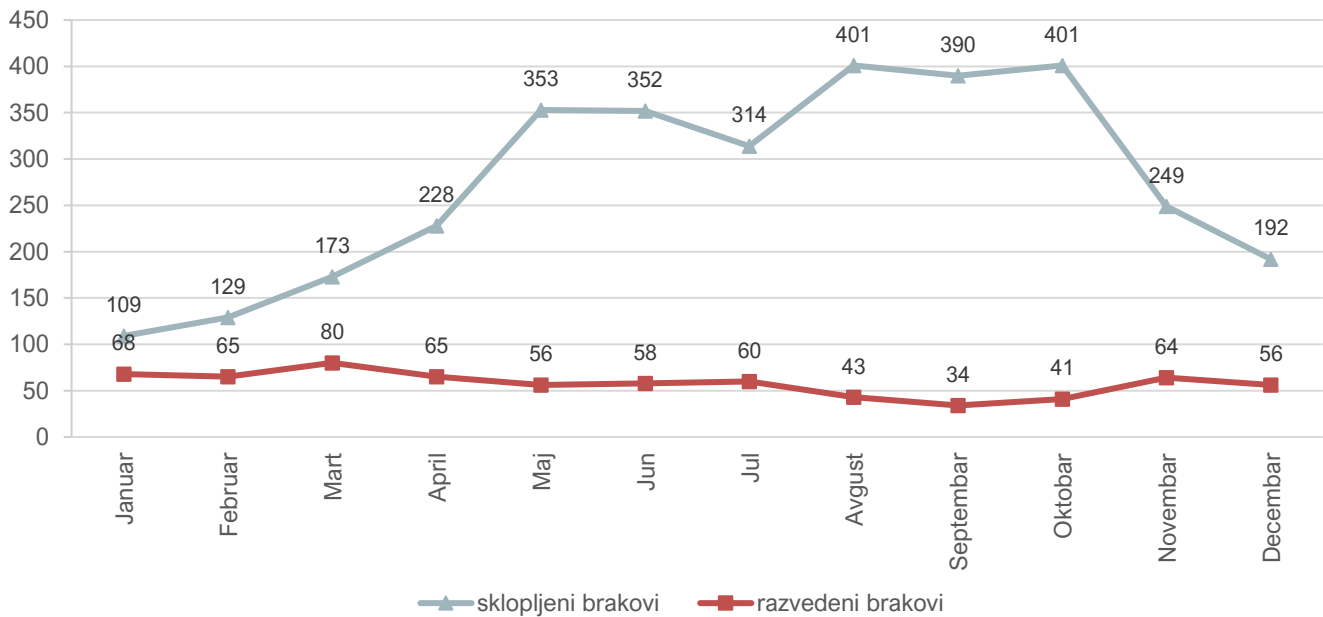
	1990	2000	2019	2020	2021	2022
Sklopljeni brakovi	3 853	3 866	3 523	2 026	3 196	3 291
Razvedeni brakovi	324	435	841	784	768	690
Broj razvedenih na 1 000 sklopljenih brakova	84,1	112,5	238,7	387,0	240,3	209,7
Prosječna starost pri sklapanju prvog braka						
Nevjesta	24	25	28	28	28	28
Mladoženja	29	30	31	32	31	32

Grafik 1. Sklopljeni i razvedeni brakovi, 2012 - 2022. godina

U posmatranom periodu, najveći broj sklopljenih brakova ostvaren je 2013. godine, kada je sklopljeno 3 847 brakova, dok je najveći broj razvedenih brakova zabilježen 2018. godine kada je razvedeno 849 brakova.

Grafik 2. Sklopljeni i razvedeni brakovi po opštinama, 2021. godina

- Najveći broj sklopljenih brakova je u Podgorici (1 148), a najmanji u Šavniku (6).
- U Podgorici je razvedeno 290 brakova, dok u Plužinama i Petnjici nije zabilježen nijedan razvedeni brak.

Grafik 3. Sklopljeni i razvedeni brakovi po mjesecima, 2021. godina

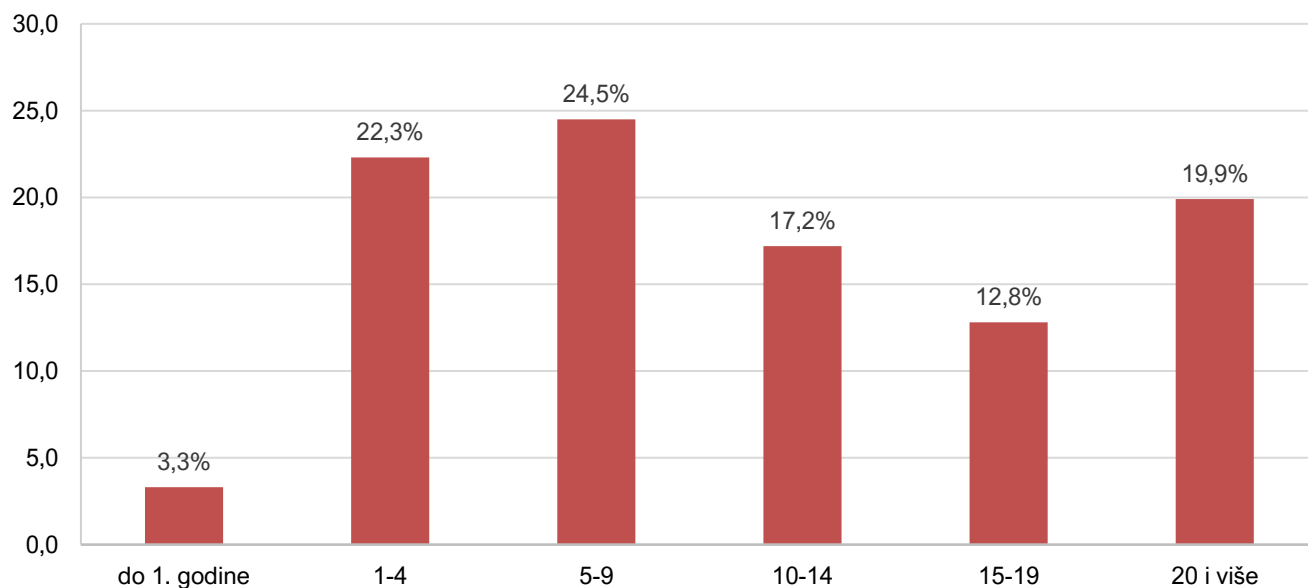
U avgustu i u oktobru sklopljen je 401 brak što ujedno čini najveći broj sklopljenih brakova po mjesecima. U procentima to iznosi 12,2% od ukupnog broja sklopljenih brakova.

Najveći broj razvoda brakova desio se u martu (80).

Pri sklapanju prvog braka, prosječna starost nevjeste iznosila je 28 godina, a mladoženje 32 godine.

Od ukupnog broja zakonski sklopljenih brakova:

- svoj prvi zakonski brak sklopilo je 92,3% nevjesta (3 038) i 91,6% mladoženja (3 014);
- drugi zakonski brak sklopilo je 5,7% nevjesta (189) i 6,4% mladoženja (210);
- a treći i više 0,5% nevjesta (17) i 0,6% mladoženja (20);
- bez informacije o redu braka 1,4% (47) mladoženja i nevjeste.

Grafik 4. Razvedeni brakovi prema trajanju braka, 2022. godina

Razvedeni brakovi trajali su prosječno 12 godina.

- od ukupnog broja razvedenih brakova 3,3% brakova razvedeno je u prvoj godini braka;
- 46,8% razvedenih brakova trajalo je od 1 do 9 godina;
- u periodu od 10-19 godina trajanja braka razvedeno je 30,0% brakova;
- 19,9% brakova je razvedeno nakon 20 i više godina braka.

Prosjek godina starosti prilikom razvoda braka za žene je 39 godina, a za muškarce 43 godine. U 2022. godini, najveći broj razvedenih brakova čine brakovi sa djecom 57,2%, odnosno 395 razvedenih brakova, 42,8%, odnosno 295 brakova od ukupnog broja razvedenih brakova čine brakovi bez djece. Od ukupnog broja razvedenih brakova sa izdržavanom djecom, u 85,3% slučajeva bilo je jedno ili dvoje djece, a u 14,7% troje i više izdržavane djece.

Vršenje roditeljskog prava, nad izdržavanom djecom, povjereno je majci i to u 67,8% slučajeva od ukupnog broja razvedenih brakova sa djecom. Ocu je povjereno 9,1%, roditeljima 14,9%, drugim osobama i ustanovi 0,3% i 7,8% bez informacije o tome kome su djeca povjerena.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Statistika sklopljenih brakova ima za cilj proizvodnju podataka koji omogućavaju osnovne demografske analize stanovništva na nivou Crne Gore ili opština. Istraživanjem se prikupljaju podaci o braku, kao i osnovni demografski podaci o licima koja stupaju u brak.

Statistika razvedenih brakova ima za cilj proizvodnju podataka koji omogućavaju osnovne demografske analize stanovništva na nivou Crne Gore ili opština. Istraživanjem se prikupljaju podaci o braku, osnovni demografski podaci o licima koja se razvede kao i podaci o njihovoj djeci.

Podaci predstavljaju osnov za izračunavanje niza analitičkih demografskih indikatora koji se koriste u svrhu izrade analiza bilo sadašnje ili buduće strukture populacije.

Izvori podataka

Podaci o sklopljenim brakovima prikupljaju se preko matičnih kancelarija jedinica lokalne samouprave, u skladu sa Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike. Izvor podataka o razvedenim brakovima su opštinski sudovi nadležni za razvod braka.

Obuhvat i uporedivost

Podaci o sklopljenim i razvedenim brakovima prikupljaju se i obrađuju u skladu s definicijom ukupnog stanovništva, prema međunarodnim preporukama (UN, Eurostat). Prema toj definiciji podaci o sklopljenim i razvedenim brakovima obrađuju se od 2005. Pri upoređivanju podataka potrebno je voditi računa o promjeni definicije ukupnog stanovništva. Naime, prema pravnim propisima o vođenju matičnih knjiga slučajevi sklapanja braka obavezno se upisuju u matične knjige područja na kome su se desili, bez obzira na to da li lica stanuju na tom području ili ne. U obradi statističkih istraživanja vrši se pregrupisanje, tako da se rezultati iskazuju prema mjestu stalnog stanovanja, a kod razvedenih brakova prema posljednjem mjestu zajedničkog prebivališta.

U statistici sklopljenih brakova jedinica posmatranja je svaki zakonito sklopljen brak, a kod statistike razvedenih brakova svaki brak koji je pravosnažnom presudom nadležnog suda razveden.

Definicije i objašnjenja

Sklopljeni brak je zakonom uređena životna zajednica žene i muškarca.

Razvedeni brak je pravosnažnom presudom nadležnog suda raskinuta bračna zajednica.

Bračno stanje - Za razvrstavanje po ovom obilježju uzeto je u obzir samo zakonsko bračno stanje. To znači da su oženjenim/udatim smatrana samo lica koja su se tokom zbivanja posmatrane pojave nalazila u braku sklopljenom u skladu sa zakonskim odredbama, a kod razvedenih smatrana su lica čiji je brak zakonski razveden

Starost - U svim tabelama u ovom saopštenju starost je izražena u navršenim godinama života. Računa se na osnovu datuma rođenja lica i datuma kada se slučaj desio. U većini tabela starost je iskazana u petogodišnjim starosnim grupama.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Sklopljeni i razvedeni brakovi](#)

Pripremila: Sonja JOVANOVIĆ

Odsjek: Odsjek statistike demografije i migracija
contact@monstat.org

Kontakt sa medijima:
mediji@monstat.org

@monstat_me

MONSTAT - Uprava za statistiku Crne Gore